

Selveiendom, idet man da maatte være fattet paa at gaa den Tid imøde, hvor der ikke mere blev Tale om enten Livsfæste eller langvarige Forpagtninger, men kun om korte Forpagtninger, saa vil jeg dertil bemærke, og det kunde jeg iøvrigt sige om det ærede Medlems hele Foredrag, at, dersom det skulde have haft nogen Betydning, skulde det være holdt for 100 Aar siden, thi nu er det virkelig for sild. Det er for kort siden oplyst i et af Hovedstadens Blade, som for Tiden giver sig meget af med disse Forhold, at der nu kun er en Syvendedel tilbage af det Fæstegods, der var for 100 Aar siden, idet der da var 290,000 Tdr. Hartkorn Fæstegods, medens der nu skal være ikke meget over 40,000 Tdr. Altsaa maa de Rædsler, som det ærede Medlem forudsætter, der vilde komme, naar det tilbageværende Fæstegods blev afløst, allerede ligge for hele det øvrige Land. Dersom det ærede Medlems Betragtning var rigtig, da var der intet Andet for en fornuffig Statsstyrelse at gøre end at begynde at vende tilbage igen ad den Vej, som man gik for et Par hundrede Aar siden, og se at tvinge Alt ind under Fæste igjen, thi ellers maatte man frygte for, at al den Ulykke vilde komme over Landet, som det ærede Medlem fremstillede for os, men jeg tror ikke, at der er Mange, som dele denne Betragtning, og jeg tror heller ikke, der er Grund dertil. Det ærede Medlem sagde dernæst, at han vel kunde forstaa, at Fæsterne kunde have en særdeles Interesse i at skaffe sig en saa stor Fordel som den, der kunde flyde af at faa Fæstegods til at gaa over til Selveiendom til de nuværende Fæstefamilier, men at Selveierne dog ikke kunde være interesserede i at vedligeholde en Agitation for denne Sag; men det ærede Medlem maa være meget lidt kjendt med Forholdene, som de ere omkring i Landet, thi det er paa mange Steder i Virkeligheden mere Selveierne end Fæsterne, der ivre for at faa Fæste til at gaa over til Selveie, og det er slet ikke uden Grund fra Selveiernes Side,

at de gjøre det, thi hvor der ligger et Selveierdistrikt lige op til store samlede Gods, bliver den overflødende Befolkning fra Godserne trængt ind paa Selveiendommen, fordi den ikke kan blive paa Godset, da der ikke kan gives Plads til den, og af denne overflødige Befolkning, der saaledes succesfult trænges ind paa Selveiendommen, ere de fleste naturligtvis i smaa Omstændigheder og falde ofte tilfids til Kommunerne til Byrde. Det er derfor virkelig mere Selveierne end Fæsterne, der trænge paa at faa en forceret Overgang til Selveiendom gennemført, ikke at tale om, at Selveierne meget godt se, at de ganske anderledes end Fæsterne maa skatte til Staten gennem Sportler. Det have Selveierne meget godt Die for, og det er ogsaa en medvirkende Årsag til, at Interessen for Fæstevæsenets Afløsning er saa stor paa Selveiergodset, som den er. — Efter at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har erklæret, saavidt jeg opfattede ham, at han vil frasalbe §§ 9 og 10, dersom den ærede Minister vil modtage den øvrige Del af Lovforslaget, har det jo vel ikke saamegen Interesse at opholde mig ved de Underændringsforslag, som foreligge fra det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Müller) og mig til den ærede Ministers Ændringsforslag, men jeg kan dog overfor de stærke Bemærkninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds om, hvad det kunde føre til, naar denne § 10 vedtoges med vore Underændringsforslag, som det ærede Medlem jo maa erindre, at den ærede Minister har erklæret at kunne tage imod, ikke lade være at gjøre en Sammenligning mellem dette Forslag og det Ændringsforslag, der, da Loven forrige Gang forelaa til 3die Behandling, var stillet under Nr. 24, og som det ærede Medlem selv havde stillet i Udvalget, saa at han ogsaa var det væsentlige Ophav til, at det kom frem for Thinget; thi efter dette Forslag var der jo ikke Tale om, at Godseierne behøvede at